

Handläggare

Linda Strimer

Telefon: 08-508 36 298

Till

Äldrenämnden

Den 26 september 2023

Motion om att införa en obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret inför anställning inom omsorgen och äldreomsorgen

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 2023/546

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att anta förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om att införa en obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret inför anställning inom omsorgen och äldreomsorgen samt överlämna det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Äldreförvaltningen ser positivt på att utreda frågan vidare kring att öka både tryggheten och säkerheten för de äldre med omvårdnadsinsatser. Äldreförvaltningen vill dock lyfta upp att vid ett eventuellt införande av utdrag ifrån belastningsregistret är det väldigt viktigt att det tas fram tydliga rutiner kring hur detta ska hanteras och i vilka fall det ska få användas. Det är också väldigt viktigt att säkerställa att eventuell registrering av uppvisat/inhämtat registerutdrag görs i enlighet med reglerna om hur personuppgifter får behandlas. De berörda förvaltningarnas dataskyddsombud bör vara med i ett tidigt skede av processen.

Bakgrund

Anette Hellström (M) har lämnat en motion om att Stockholms stad bör införa en obligatorisk bakgrundskontroll via belastningsregistret inför anställning inom omsorgen och äldreomsorgen.

Kommunstyrelsen har skickat motionen på remiss till bland annat äldrenämnden. Äldrenämnden ombeds besvara denna senast den 2 oktober 2023.

Motionen lyfter upp att brott mot äldre ökar i samhället i stort och i synnerhet i det egna hemmet. Många äldre känner sig otrygga och personer med hemtjänst kan ibland få besök av flera olika personer under en och samma dag. Personer med hemtjänstinsatser är därmed extra utsatta och någonting borde göras åt deras situation.

Inom barnomsorgen och skolan finns redan regler kring hur man kontrollerar personalen gentemot belastningsregistret innan anställning. Samma kontroller bör göras även inom bland annat äldreomsorgen.

Förslaget är att Stockholms stad ska verka för att det med stöd av lag införs krav på obligatoriskt registerutdrag från belastningsregistret inför anställning inom bland annat äldreomsorgen samt att Stockholms stad inför en policy vid rekrytering av personal till bland annat äldreomsorgen att ett utdrag från belastningsregistret ska utgöra en bedömningsgrund i likhet med de bedömningar som görs vid anställningar som rör arbete med barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 20 september 2023. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 19 september 2023 och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 21 september 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen har ingen möjlighet att som motionären önskar påverka lagstiftningen i frågan. Äldreförvaltningen kan endast arbeta utifrån de nu gällande lagarna. Däremot kan det lyftas upp att det har gjorts en utredning SOU 2019:19 –

Belastningsregisterkontroll i arbetslivet – behov av utökat författningsstöd. Utredningens uppdrag var att kartlägga, analysera och ta ställning till om det finns behov av ett utökat författningsstöd för vissa aktörer att i egenskap av arbetsgivare få tillgång till uppgifter om enskilda som finns i belastningsregistret (registerkontroll). Denna SOU har ännu inte utmynnat i någon ny lagstiftning.

Äldreförvaltningen delar i övrigt uppfattningen kring att många äldre som har insatser från staden befinner sig i en utsatt situation genom att de får många besök ifrån för de okända personer. Detta

sker dessutom i deras egen hemmiljö där vissa också kan vistas ensamma. Äldreförvaltningen kan därmed se ett behov av att staden har bra rutiner kring anställning av personer som är lämpliga för dessa uppdrag. Att införa någon form av utdrag från belastningsregistret skulle möjligtvis kunna vara ett sätt.

Denna frågeställning har sedan tidigare varit uppe för diskussion på äldreförvaltningen och det gjordes då en mindre omvärldsbevakning kring hur vissa andra kommuner har gjort. Det kan tilläggas att det idag inte finns samma lagreglering för personal som utför omvårdnadsinsatser likt hemtjänst som vid viss verksamhet riktad mot exempelvis barn. Men precis som det skrivs i motionen så är det idag redan många kommuner som har olika former av bakgrundskontroller inför nyanställningar. Dessa genomförs på olika sätt.

Äldreförvaltningen delar uppfattningen att det är av stor vikt att de som har insatser ifrån staden ska känna sig trygga. I de fall utdrag från belastningsregistret skulle bli aktuellt är det av stor vikt att detta utreds närmare. Staden behöver utreda om behovet av uppgifterna kan motiveras på ett korrekt sätt utifrån den integritet som varje person ska ha rätt till men även utifrån principen att alla som söker arbete i Stockholms stad ska behandlas på ett likvärdigt sätt. Detta bör också vägas mot att det ur ett samhällsperspektiv kan vara viktigt att de som har avtjänat ett straff kan få en ny chans i samhället samtidigt som de äldres trygghet säkras.

Det skulle därför behövas tydliga rutiner kring bland annat vilka typer av tjänster som det kan bli aktuellt för. Vilka brott som ska medföra att man inte får arbeta inom staden. Det är också viktigt att utreda möjligheten att få ta in registerutdrag samt hur dessa ska visas upp för arbetsgivaren och i så fall hur detta ska noteras. Det är viktigt att staden behandlar dessa personuppgifter på ett korrekt sätt då uppgifter kring begångna brott endast får registreras om man kan visa att man har starka skäl för att göra det.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Bilagor